

Regeringens proposition

1982/83:123

om överenskommelse om läkarutbildning m.m.;

beslutad den 3 mars 1983.

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

G. SIGURDSEN

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att regeringen bemyndigas att ikläda staten viss ekonomisk förpliktelse att betala ut drygt 52 milj.kr. enligt en överenskommelse om fortsatt samarbete under år 1983 angående läkarutbildning och forskning.

Vidare föreslås att riksdagen under femte huvudtiteln för budgetåret 1983/84 anvisar ett förslagsanslag av 1 090 milj. kr. till bidrag till kommunala undervisningssjukhus.

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1983-03-03

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Rainer, Boström, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg

Föredragande: statsrådet Sigurdsen

Proposition om överenskommelse om läkarutbildning m.m.

I prop. 1982/83:100 (bil. 7) har regeringen föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, till Bidrag till kommunala undervisningssjukhus för budgetåret 1983/84 beräkna ett förslagsanslag av 945 000 000 kr.

Jag anhåller om att nu få ta upp denna anslagsfråga.

FEMTE HUVUDTITELN

I. Övrig sjukvård m.m.

I 4. Bidrag till kommunala undervisningssjukhus

1981/82	Utgift	834 986 678
1982/83	Anslag	945 000 000
1983/84	Förslag	1 090 000 000

Från anslaget utgår drift- och investeringsersättningar till huvudmännen för de kommunala undervisningssjukhusen enligt avtal om läkarutbildning och forskning inom de kliniska ämnesområdena.

Ersättning utgår också för viss annan utbildning och forskning som är lokalmässigt samordnad med undervisningssjukhusens. Vidare beräknas under anslaget medel för investeringsersättningar avseende vissa lokaler för statlig verksamhet som upplåts av dessa huvudmän.

Med stöd av riksdagens bemyndigande (prop. 1977/78:3, SoU 8, rskr 27) har regeringen godkänt sammanlagt åtta avtal om läkarutbildning och forskning under åren 1977 och 1978 (LUA 77), nämligen i Stockholms län, vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala, i Linköping, i Malmö, i Lund, i Göteborg,

vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg och i Umeå.

På grundval av LUA 77 har träffats överenskommelser om statlig investeringsersättning.

LUA 77 har förlängts att gälla under åren 1979, 1980, 1981 och 1982 genom överenskommelser som redovisats i prop. 1978/79:107 (SoU 34, rskr 300), prop. 1979/80:37 (SoU 15, rskr 75), prop. 1980/81:95 (SoU 27, rskr 278) och prop. 1981/82:145 (SoU 40, rskr 267).

Huvuddelen av reglerna i LUA 77 tillämpas också beträffande sådan icke klinisk medicinsk och odontologisk verksamhet som är förlagd till lokaler vid undervisningssjukhusen. Även för logopedutbildningen i Stockholm, Lund och Göteborg samt för de kliniska delarna av den statliga sjukgymnastutbildningen i Stockholm och Lund tillhandahåller sjukvårdshuvudmännen vissa resurser med tillämpning av reglerna i LUA 77. Detta har beaktats vid fastställande av de ersättningar som utgår till berörda huvudmän för hälso- och sjukvården.

Med stöd av riksdagens bemyndigande (prop. 1981/82:145, SoU 40, rskr 267) har regeringen den 6 maj 1982 godkänt en uppgörelse som bl.a. har inneburit att Uppsala läns landstingskommun den 1 januari 1983 från staten övertagit huvudmannskapet för Akademiska sjukhuset i Uppsala. Från denna tidpunkt skall i princip gälla samma regler för Akademiska sjukhuset som för övriga kommunala undervisningssjukhus.

Övergångsbidrag utgår från detta anslag till Stockholms och Uppsala läns landstingskommuner med anledning av att de övertagit huvudmannskapet för Karolinska sjukhuset i Stockholm resp. Akademiska sjukhuset i Uppsala. Vidare betalas från anslaget bidrag till Een-Holmgren Ortopediska AB för driften av ett protesforskningslaboratorium vid Karolinska sjukhuset (prop. 1980/81:95 s. 19).

Från anslaget utgår också investeringsersättningar för hela den verkliga kostnaden för byggnadsarbeten inom sådana lokaler i sjukhusbyggnader som enligt särskilda avtal upplåtits för följande statliga verksamheter.

1. Sjukgymnastutbildningen i Stockholm och Lund.
2. Statens rättsläkarstationer i Linköping, Lund, Göteborg och Umeå.
3. Statens rättskemiska laboratorium i Linköping.
4. Institutionen för medicinsk teknik vid universitetet i Linköping.
5. Huvuddelen av den odontologiska verksamheten vid universitetet i Umeå.

Nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande (NUU)

Nuvarande avtal och överenskommelser mellan staten och berörda sjukvårdshuvudmän gäller till och med år 1982. Vid beräkningen av medelsbehovet för budgetåret 1983/84 utgår nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande (NUU) från dessa regler. NUU tar bl.a. inte hänsyn till de förslag till ändringar av nuvarande regler om statlig investeringsersättning

som NUU tidigare lagt fram i syfte att åstadkomma förenklingar och rationaliseringar (prop. 1981/82:145 s 15). NUU understryker emellertid vikten av att ändringarna genomförs så snart som möjligt.

För *driftersättningar* räknar NUU med ett medelsbehov av ca 654 milj. kr. med utgångspunkt i de belopp som har gällt för år 1982 och med beaktande även av bidraget för protesforskningslaboratoriet till Een-Holmgren Ortopediska AB.

Övergångsbidragen enligt uppgörelserna om ändrat huvudmannaskap för Karolinska sjukhuset i Stockholm och Akademiska sjukhuset i Uppsala är angivna i prisläget juli 1981. Med beaktande av indexhöjningen till och med juli 1982 räknar NUU med ett medelsbehov av ca 251 milj. kr.

Investeringsersättningar har under de fem senaste budgetåren (1977/78-1981/82) betalats ut med sammanlagt ca 391 milj. kr. Av detta belopp avser ca 37 milj. kr. investeringar för statlig verksamhet som enligt särskilda avtal är förlagd till lokaler inom sjukhusbyggnader.

För nästa budgetår har NUU särskilt beaktat medelsbehovet för de pågående ny- och ombyggnadsarbetena för den odontologiska verksamheten vid universitetet i Umeå (prop. 1981/82:101 bil. 2, SoU 29, rskr 143) samt för en planerad nybyggnad i Umeå för tillämpad mikrobiologi (prop. 1982/83:101).

NUU förutsätter vid medelsberäkningen att den avtalade statliga investeringsersättningen av 25 milj. kr. i 1981 års kostnadsläge avseende en planerad nybyggnad för kvinnokliniken vid UAS (prop. 1981/82:145 s 5 och 33) kommer att betalas ut under budgetåret 1983/84.

Det sammanlagda medelsbehovet för investeringsersättningar uppskattar NUU till 125 milj. kr.

Sammanfattningsvis erfordras således för budgetåret 1983/84 sammanlagt 1 030 milj. kr. i 1982 års kostnadsläge.

Föredragandens överväganden

Statens förhandlingsnämnd har träffat en överenskommelse om fortsatt samarbete under år 1983 angående läkarutbildning och forskning med Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Malmöhus, Göteborgs och Bohus samt Västerbottens läns landstingskommuner ävensom Malmö och Göteborgs kommuner. Genom överenskommelsen kommer den avtalsreglering på området, som har tillämpats under år 1982, att med vissa förändringar fortsätta att tillämpas under år 1983 intill dess annat har avtalats. Driftersättningarna, som skall betalas ut a conto under år 1983, har sålunda höjts. Hänsyn har också i överenskommelsen tagits till att Akademiska sjukhuset i Uppsala fr.o.m. den 1 januari 1983 är ett kommunalt undervisningsjukhus och skall i princip omfattas av bestämmelserna i läkarutbildningsavtalen. Kvartalsbeloppet för statlig driftersättning är inte fullt 178 milj. kr. I avvaktan på att ett slutligt läkarutbildningsavtal kommer till stånd uppskattar jag de statliga driftersättningarna till 713 milj. kr. för

budgetåret 1983/84. Jag har då även tagit hänsyn till det statliga bidraget till Een-Holmgren Ortopediska AB.

I likhet med nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande beräknar jag sammanlagt ca 376 milj. kr. för övergångsbidrag för Karolinska sjukhuset och Akademiska sjukhuset i Uppsala samt för investeringsersättningar under budgetåret 1983/84. Jag beräknar sålunda det sammanlagda medelsbehovet under anslaget till avrundat 1 090 milj.kr.

Överenskommelsen innebär vidare att staten skall, utöver hittills utbetalda driftersättningar för år 1982, betala ut sammanlagt 52 039 000 kr. före den 15 maj 1983. Jag anser att denna uppgörelse bör godtas. Regeringen bör inhämta riksdagens bemyndigande att ikläda staten denna ekonomiska förpliktelse.

På grund av de höjda driftersättningarna under år 1983, som skall betalas ut a conto från detta förslagsanslag, och nämnda utbetalning av drygt 52 milj. kr. ökar belastningen på förslagsanslaget under budgetåret 1982/83. Emellertid kan man numera räkna med en lägre utbetalning av investeringsersättningar under detta budgetår än vad man tidigare har utgått från. Jag räknar nu med en sammanlagd medelsförbrukning av i runt tal 1 000 milj. kr. under budgetåret 1982/83.

Regeringen har den 3 februari 1983 medgivit att överenskommelsen om fortsatt samarbete under år 1983 angående läkarutbildning och forskning får i sin helhet tillämpas interimistiskt, räknat fr.o.m. den 1 januari 1983.

Regeringen har den 4 mars 1982 med stöd av riksdagens bemyndigande (prop. 1981/82:101 bil. 2, SoU 29, rskr 143) godkänt en överenskommelse mellan staten och Västerbottens läns landstingskommun om ny- och ombyggnad av lokaler för tandläkarutbildningen i Umeå. I enlighet med denna överenskommelse uppförs för närvarande en nybyggnad (D). Statlig investeringsersättning utgår med 68% av kostnaderna. Arbetet med att inreda och utrusta nybyggnaden beräknas kunna inledas i slutet av år 1983. Viss utrustning behöver emellertid beställas tidigare. Enligt en uppgörelse i april 1981 medverkar landstingskommunen vid planering och anskaffning av inredning och fast installerad tandvårdsutrustning m.m. till statlig odontologisk verksamhet bl.a. i denna nybyggnad. Statlig investeringsersättning skall utgå för denna anskaffningskostnad i sin helhet. Medel är beräknade för ändamålet under detta anslag för budgetåret 1982/83 (prop. 1981/82:145 s 16). Jag har vid min medelsberäkning tagit hänsyn även till dessa inrednings- och utrustningskostnader för budgetåret 1983/84. Övrig erforderlig utrustning avses komma att bestridas från det under åttonde huvudtiteln upptagna reservationsanslaget Inredning och utrustning av lokaler vid högskoleenheterna m.m.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att i enlighet med vad jag har anfört ikläda staten den ekonomiska förpliktelsen att betala ut sammanlagt 52 039 000 kr. enligt överenskommelsen om fortsatt samarbete under år 1983 angående läkarutbildning och forskning.
2. till *Bidrag till kommunala undervisningssjukhus* för budgetåret 1983/84 anvisa ett förslagsanslag av 1 090 000 000 kr.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.